

**МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ
“СЛАНЦЕВИЙ ГАЗ ЯК ЕНЕРГЕТИЧНИЙ МІСТ –
ВІД ГОРЮЧИХ КОПАЛИН ДО ЗЕЛЕНОЇ ЕНЕРГІЇ”**

12–13 листопада 2013 р. у Варшаві (Республіка Польща) відбулася Міжнародна конференція “Сланцевий газ як енергетичний міст – від горючих копалин до зеленої енергії”, метою якої стало обговорення перспектив пошуків і видобутку сланцевого газу на території Європи.

Організували конференцію Державний геологічний Інститут, який також виконує функцію Польської геологічної і гідрогеологічної служб, та Товариство Європейських геологічних служб. Конференція проходила під патронатом Міжнародної спілки геологічних наук. У ній взяло участь понад 200 осіб, які представляли різні сфери діяльності – від науки і бізнесу до геополітики. Серед учасників були репрезентанти міністерств, геологічних служб низки європейських країн.

Від України також прибула делегація у складі працівників Інституту геології і геохімії горючих копалин (ІГГГК) НАН України (М. І. Павлюк, І. М. Куровець, Ю. В. Колтун); ДГП «Укргеофізика» (О. Г. Цьоха); ДКЗ України (Г. І. Рудько) та ряду інших організацій.

Урочисто відкрили конференцію член виконавчого комітету Товариства Європейських геологічних служб, директор Польського геологічного інституту, проф. Єжи Навроцький, міністр охорони навколишнього середовища Польщі Марчін Королець, а також президент Товариства Європейських геологічних служб Март ван Браخت. Професор Єжи Навроцький зачитав учасникам вітальний лист від президента Республіки Польща Броніслава Комаровського.

У рамках конференції були виголошені такі основні доповіді:

- Пітер Брітце (керівник експертної групи EuroGeoSurveys GeoEnergia і представник Геологічної служби Данії та Гренландії) – *“Ресурси сланцевого газу Європи і необхідність їхньої Всеєвропейської координованої оцінки”*;

Пленарна сесія у Варшавському центрі науки “Коперник”.
У другому ряді справа наліво: д. геол. н. Ю. В. Колтун, чл.-кор. НАН України,
проф. М. І. Павлюк, к. г.-м. н. І. М. Куровець (Львів).

- Річард Девіс (представник Європейської федерації геологів і Лондонського геологічного товариства, декан Даремського університету) – *“Огляд стану розробки сланцевого газу в Європі і громадська стурбованість”*;
- Джон Ладден (виконавчий директор Британської геологічної служби) – *“Сланцевий газ як потенційний ресурс: можливості і виклики”*;
- Рене Пітерс (керівник програми сланцевого газу при Європейському товаристві енергетичних досліджень і представник Голландської геологічної служби) – *“Виклики при експлуатації сланцевого газу – європейський підхід”*;
- Рей Скенлон (представник Ірландської геологічної служби) – *“Сланцевий газ – оцінка екологічного впливу”*;
- Міхаель Шульц (представник Генеральної дирекції з енергії Європейської комісії) – *“Сланцевий газ і енергетична політика Європейського союзу”*;
- Март ван Браخت (президент EuroGeoSurveys і керуючий директор Голландської геологічної служби) – *“Геополітичні і економічні наслідки сланцевого газу”*;
- Ласло Варро (керівник відділу газу, вугілля і енергетичного ринку Міжнародної енергетичної агенції) – *“Погляд Міжнародної енергетичної агенції на газ”*;
- Малгожата Вознічка (керівник програми Гідрогеозагроз при Польському геологічному інституті) – *“Вплив розвідки і експлуатації сланцевого газу – польський досвід”*.

Під час пленарної сесії особливу увагу приділили питанням оцінки ролі сланцевого газу в прогнозованому енергетичному балансі країн Європейського союзу, можливості його екологічно безпечного видобутку, енергетичної безпеки Європи. Низка доповідачів подали оцінку світових запасів газу і вугілля та запропонували загальні основи оцінки перспективних ресурсів сланцевого газу в Європі, а також обговорили геополітичні та економічні аспекти можливого виходу на європейський ринок сланцевого газу.

На конференції були представлені інноваційні аспекти видобутку сланцевого газу та особливості таких робіт в умовах Європи, зокрема впливу розвідки і розробки покладів на навколишнє середовище. Ці проблеми були висвітлені в доповідях відомих європейських науковців, керівників геологічних служб і представників Європейської комісії.

На другий день конференції відбулася екскурсія на свердловину Войцешкув, що буриться на сланцевий газ Польською нафтогазовою компанією PGNiG. Учасників ознайомили з геологічними умовами знаходження сланцевого газу в осадовій товщі Люблінського басейну і методами екологічного моніторингу, що застосовуються під час проведення пошуково-розвідувальних робіт на сланцевий газ.

Під час конференції делегація ІГГК НАН України мала зустрічі з директором Польського геологічного Інституту, проф. Єжи Навроцьким, директором Інституту геологічних наук Польської академії наук, проф. Марекком Левандовським, проф. Пьотром Кшивцем та проф. Евою Слаби, на яких були розглянуті перспективи співпраці ІГГК НАН України з вищеназваними організаціями, реалізації спільних науково-дослідних проектів з проблем вивчення геологічної будови прикордонних територій, пошуків покладів вуглеводнів, у т. ч. “сланцевого газу”, газу ущільнених колекторів, метану вугільних родовищ та захисту довкілля під час освоєння неконвенційних покладів вуглеводнів.

*Член-кореспондент НАН України, професор Мирослав ПАВЛЮК,
доктор геологічних наук Юрій КОЛТУН,
кандидат геолого-мінералогічних наук Ігор КУРОВЕЦЬ*